

ความสัมพันธ์เชิงประวัติระหว่างทฤษฎีจรรยาศาสตร์และปรัชญาการเมือง

ในบทนี้ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะโยงความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจรรยาศาสตร์กับพัฒนาการทางการเมืองของรัสเซียเซลว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และถ้ามีความสัมพันธ์กันจะเป็นในรูปแบบใดหลังจากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนจะสรุปรวบรวมแนวคิดปรัชญาการเมืองของรัสเซียเซลว่าควรจะจัดอยู่ในกลุ่มใด เป็นเสรีนิยมหรือเผด็จการ หรือการปกครองแบบอื่น ในการจัดแนวความคิดนั้นจะจำกัดขอบเขตสิ่งที่สำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ พูดยถึงทัศนะเรื่องรัฐในอุดมคติของเขา เสรีภาพ และอำนาจ เหตุที่ผู้เขียนต้องพยายามจัดแนวความคิดของรัสเซียเซลว่าควรอยู่ในกลุ่มใดก็เนื่องจากรัสเซียเซลไม่ได้จัดความคิดการเมืองของเขาไว้เป็นระบบแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามผลงานทางการเมืองของรัสเซียเซลก็มีมากพอที่เราจะเข้าใจปรัชญาการเมืองของเขาได้

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดทางการเมืองและจรรยาศาสตร์ช่วงปี

๑๘๘๔ - ๑๘๘๘

การมองความสัมพันธ์ระหว่างความคิดการเมืองและจรรยาศาสตร์ของรัสเซียเซลในช่วงนี้นั้นค่อนข้างจะทำได้ยากเนื่องจากรัสเซียเซลไม่ได้ให้รายละเอียด ความคิดทั้ง ๒ แนวไว้มากพอที่จะโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของจรรยาศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลจากเฮเกล และแนวปรัชญาการเมืองแบบเฮเกล ตามที่ผู้เขียนได้กล่าวมาตั้งแต่ในบทที่ ๑ ที่ว่าในช่วง ๑๘๘๔ - ๑๘๘๘ นั้น รัสเซียเซลไม่ได้ให้รายละเอียดเป็นอย่างไร เพียงแต่ยอมรับว่า ตัวเองมีความคิดจรรยาศาสตร์แบบเฮเกลเท่านั้น ความคิดทางการเมืองก็เช่นกัน รัสเซียเซลเพียงบอกว่าเขาเห็นด้วยกับสังคมนิยมประชาธิปไตยแบบเฮเกล แต่ก็ไม่บอกว่า

เห็นด้วยอย่างไร ผลงานที่จะศึกษาถึงความคิดทางการเมืองของรัสเซีย
ในช่วงนี้ก็ยังมีเพียงเล่มเดียวคือ German Social Democracy (๑๘๙๖) แต่ก็
ไม่ได้เป็นหนังสือที่รัสเซียอธิบายว่าเห็นด้วยกับเฮเกลอย่างไร เพียงแต่ยอมรับว่าเห็นด้วยกับระบบการเมืองของเฮเกลคือ ควรวีถีหลักประชาธิปไตยทางสังคม และถือหลักกึ่งกลาว์เป็นหลักจริยศาสตร์ด้วย

"เพราะประชาธิปไตยทางสังคม ไม่ใช่จะเป็นเพียงพรรคการเมือง หรือเป็นเพียงแคทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่ประชาธิปไตยทางสังคมยังเป็นปรัชญาของโลกและพัฒนาการของมนุษย์ที่สมบูรณ์ในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นทั้งศาสนาและจริยศาสตร์"^๑

จากข้อความดังกล่าว รัสเซียยอมรับว่าปรัชญาการเมืองกับจริยศาสตร์นั้นแยกกันไม่ออก และต้องมีความสอดคล้องกัน ปรัชญาการเมืองนั้นต้องเป็นกฎเกณฑ์ทั้งทางสังคมและจริยธรรมด้วย ข้อความที่ยกขึ้นมานี้เป็นเพียงข้อความตอนเดียวที่ผู้เขียนเห็นว่า สามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความคิดจริยศาสตร์และการเมืองในตอนนี้ นอกจากนั้นแล้วรัสเซียก็ไม่พูดถึงเหตุผลหรือความสัมพันธ์อื่น ๆ ในรายละเอียดอีกเลย แต่กลับมุ่งเขียนถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์การปกครองในเยอรมัน เฉพาะช่วงที่ไกเซอร์ครอง

¹ Bertrand Russell, German Social Democracy, (London : George Allen & Unwin, 1965), p. 1.

"For Social Democracy is not a mere political party, nor even a mere economy theory; it is a complete self-contained philosophy of the world and of human development; it is, in a word, a religion and an ethic."

อ่านามากกว่า คือเรื่องความขัดแย้งระหว่างประชาธิปไตยทางสังคม และระบบเดิมของเยอรมันคือสมบูรณาญาสิทธิราช ฉะนั้นประโยชน์ที่จะได้รับจากหนังสือเล่มนี้จึงเน้นทางด้านประวัติศาสตร์ความคิดประชาธิปไตยของสังคมเยอรมันเสียมากกว่าที่รัสเซียจะเสนอความคิดว่าคนเห็นด้วยกับประชาธิปไตยโดยสังคมของเขาเกลอย่างไร และในข้อที่ไม่เห็นด้วยจะเสนอความคิดแย้งอย่างไร

ข้อสังเกตประการหนึ่งที่คุณเขียนพบในหนังสือ The Passionate Sceptic ของ อลัน วูด (Alan Wood) ที่ได้ให้ความเห็นว่า รัสเซียได้รับอิทธิพลจากเฮเกลที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ ความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงในทางสังคม รัสเซียเชื่อเช่นเดียวกับเฮเกลว่า การเปลี่ยนแปลงมีรากฐานมาจากความขัดแย้ง และจากความขัดแย้งนี้เองจะนำไปสู่ความก้าวหน้าของการปกครอง ในที่สุดก็ถึงประชาธิปไตยทางสังคมซึ่งเป็นจุดสุดยอดของพัฒนาการ จากข้อเขียนของวูดในปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงนี้ก็เป็นหลักฐานที่มาสนับสนุนว่า รัสเซียมีความคิดการเมืองแบบเฮเกลแน่นอน แต่วูดก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกันคือไม่สามารถหารายละเอียดความผลงานตอนใดของรัสเซียบ้างที่แสดงให้เห็นอิทธิพลของเฮเกลอย่างชัดเจน เพียงแต่ยอมรับสมมุติฐานที่ว่า ถ้าเป็นพวกนิยมเฮเกลแล้วก็ต้องเห็นว่าความขัดแย้งเป็นต้นเหตุของการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และข้อเขียนของรัสเซียที่ถือว่าประชาธิปไตยทางสังคม เป็นจุดยอดของพัฒนาการทางการเมืองก็พอที่จะอนุมานความคิดดังกล่าวได้

กล่าวโดยสรุปก็คือข้อมูลที่ได้จากหนังสือ My Philosophical Development และ The Basic Writings of Bertrand Russell และ The Passionate Sceptic ของวูด ยืนยันว่าความคิดของรัสเซียทั้งทางจริยศาสตร์ และการเมือง ได้มาจากเฮเกล และเนื่องจาก

ระบบความคิดของเฮเกิลทั้งจริยศาสตร์และการเมืองมีลักษณะที่สอดคล้องกัน (inter-connection) อยู่แล้ว เมื่อรัสเซลเห็นด้วยกับความคิดของเฮเกิล ก็จำเป็นต้องเองที่จะมีความคิดวาทจริยศาสตร์กับการเมืองต้องสอดคล้องกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดทางการเมือง และจริยศาสตร์

ของรัสเซล ๑๘๘๘ - ๑๙๑๓

ตามที่กล่าวมาแล้ว ในช่วงปี ๑๘๘๘ - ๑๙๐๑ เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงความคิด และในปี ๑๙๐๑ เราจะสามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงทฤษฎีจริยศาสตร์แบบนิยมเฮเกิลมาเป็นอรรถติคญาณนิยม ทั้งนี้ เนื่องจากรัสเซลได้อิทธิพลทั้งด้านความรู้ และจริยศาสตร์แนวสัจนิยมจากเพลโต

การเปลี่ยนแปลงความคิดจริยศาสตร์แบบนิยมเฮเกิลมาเป็นอรรถติคญาณนิยมนั้น ก็มีผลกระทบการเปลี่ยนแปลงทางทฤษฎีการเมืองของรัสเซลด้วยเช่นกัน เมื่อรัสเซลเปลี่ยนความคิดทางจริยศาสตร์จึงมีความจำเป็นต้องเองที่จะต้องเปลี่ยนความคิดทางการเมืองให้สอดคล้องกันไปด้วย มิฉะนั้นแล้วก็จะเกิดความขัดแย้งในระบบความคิดของตัวเอง ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีเรื่องความก้าวหน้าตามความคิดของเฮเกิลเกิดจากความขัดแย้ง สำหรับเพลโตความคิดเรื่องก้าวหน้านั้นไม่ได้เกิดจากความขัดแย้ง แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนไปเพื่อไปหาจุดมุ่งหมายสูงสุดคือ ความดีสูงสุด (The Good) ความดีนี้จะ เป็นมาตรการแน่นอนตายตัวเป็นเครื่องวัดและความดีสูงสุดที่เป็นมาตรฐานก็เข้าถึงด้วยอรรถติคญาณ

ในหนังสือ Mysticism and Logic (๑๙๑๗) รัสเซล
ได้วางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในสังคม คือ

(๑) คนแต่ละคนต้องรู้ตระหนักว่า ยังมีช่องทางที่จะปรับปรุง
สิ่งต่าง ๆ ได้ "ในโลกที่เรารู้จัก มีหลายสิ่งที่จะดีขึ้นได้..."^๑

(๒) "คนแต่ละคนต้องเรียนรู้ว่าโลกนั้นไม่ได้มีอยู่เพื่อตนเอง
เท่านั้น"^๒

(๓) "คนแต่ละคนควรจะหาความสุข และความอยู่ดีของเพื่อน
มนุษย์ในโลก โดยไม่ใช่แสวงหาแต่สวัสดิภาพของตนเองเท่านั้น"^๓ จะเป็น
กุญแจไปสู่ความก้าวหน้า โดยจะช่วยลดลัทธิชาตินิยม และเพิ่มความสำนึก
ต่อโลกภายนอกว่าเขาควรเป็น "พลเมืองของจักรวาลซึ่งรวมถึงประเทศอื่น
ที่อยู่ห่างไกลออกไป"^๔

1

Mysticism and Logic, p. 48.

(1) "in the world we know, there are many things
that would be better otherwise..."

2

Ibid. p. 49.

(2) "each person had to learn that world was not
made for him alone"

3

Ibid. p. 53.

(3) "each men had to realize that he ought to seek
the happiness and well-being of his comrades throughout
the world, and not merely his own private welfare."

4

Ibid. p. 37.

"citizen of the universe, embracing distant
countries"

ความก้าวหน้าทีกล่าวมาในข้อนี้จะหมายถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่
สิ่งที่ดีขึ้นเช่นเดียวกับเฮเกลก็ตาม แต่ลักษณะของความก้าวหน้าไม่ได้เป็นไปได้
เพราะความขัดแย้ง และกฎประติการอีกต่อไป แต่กลับไปตามปรัชญาเพลโต
อย่างชัดเจน ฉะนั้นความก้าวหน้าของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ก็เนื่องมาจากความ
รู้เกี่ยวกับความดี (The Good) สูงสุด ซึ่งมีลักษณะเป็นสิ่งที่สมบูรณ์อยู่ในตัว
เอง และไม่มีลักษณะสัมพัทธ์เหมือนกับโลกของเรา

"มีความดี ความชั่วระดับโลกมนุษย์ซึ่งอยู่ในขั้นต่ำ ซึ่งแบ่ง
ระหว่างโลกของปรากฏการณ์ออกเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ซึ่งดูขัดแย้งกัน แต่ก็ยังมี
ความดีอีกชนิดหนึ่งที่ลึกซึ้งและสูงกว่า ซึ่งเป็นความจริงและไม่มี ความชั่วชนิด
ใดที่สัมพันธ์กันมาขัดแย้ง" ^๑

วิธีการ เข้าถึงความรู้เกี่ยวกับความดีสูงสุดก็คือ การใช้วิธีตีความ
ญาณจากข้อเปรียบเทียบเรื่องความก้าวหน้า ซึ่งนำมาเป็นตัวอย่างชี้ให้เห็นว่า
เมื่อรัสเซียเปลี่ยนความคิดทางจริยศาสตร์แล้วก็มีผลกระทบถึงความคิดปรัชญา
ค่านอื่น เพราะโดยหลักการวิทยาศาสตร์แล้วความคิดของเฮเกลและเพลโตเรื่อง
ความก้าวหน้าขัดแย้งกัน รัสเซียเมื่อรับทฤษฎีทั้งจริยศาสตร์ และอภิปรัชญา
ก็ย่อมต้องเปลี่ยนแนวคิดค่านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับปรัชญาเพลโตตามไปด้วย

¹
Ibid. p. 26.

"there is a lower mundane kind of good and evil,
which divides the world of appearance into what seem
to be conflicting parts; but there is also a higher,
mystical kind of good, which belongs to Reality and
is not opposed by any correlative kind of evil."

ในช่วงปี ๑๘๘๘ - ๑๘๑๓ ความคิดในค่านปรัชญาการเมืองของเขาก็ยังคงไม่มีลักษณะเด่นชัดเป็นระบบอย่างแท้จริง เราทราบความคิดในช่วงนี้ของเขาจากข้อเขียนในหนังสือ The Basic Writing of Bertrand Russell ว่า เขายอมรับว่าเขามีแนวคิดเห็น "เสรีนิยมระหว่างประเทศ" "Internationalist Liberal" ในช่วงนี้เขาได้เลิกทฤษฎีความก้าวหน้าแบบเฮเกล และหันมารับเอาทฤษฎีของเพลโต คือเชื่อว่าความก้าวหน้าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้แต่ต้องไม่ใช่มีรากฐานมาจากความขัดแย้ง แต่ต้องร่วมมือกันจึงจะประสบความสำเร็จ ในช่วงนี้รัสเซลล์เห็นว่าการตัดสินการกระทำว่าก้าวหน้าหรือไม่ สามารถตรวจสอบได้ด้วยควมดีสูงสุดซึ่งเรารู้ได้โดยอ้อม Dickinson

ความสัมพันธ์ระหว่างจริยศาสตร์กับการเมือง ตั้งแต่ช่วง

๑๘๑๔ - ๑๘๔๔

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วในระยะเวลาปี ๑๘๑๔ เป็นปีที่รัสเซลล์ได้เปลี่ยนความคิดทางค่านจริยศาสตร์ของเขาอีกครั้งหนึ่ง โดยจากประสบการณ์ที่ผ่านมารัสเซลล์เห็นว่า การกระทำของมนุษย์นั้นมีแหล่งกำเนิดจากแรงกระตุ้น ซึ่งเป็นเรื่องของความปรารถนาไม่ใช่เหตุผลแล้วความคิดจริยศาสตร์ของเขาก็มีลักษณะเป็นอารมณ์นิยมด้วย

ดังนั้นเมื่อค็และซัว มีกำเนิดมาจากความปรารถนา จึงไม่สามารถที่จะตัดสินได้ว่าความปรารถนาของใครที่ดีกว่ากัน แต่ถ้าอยู่รวมกันเป็นสังคม รัสเซลล์ก็เห็นว่าความขัดแย้งจะเกิดขึ้นได้ ผู้เขียนได้พบข้อเขียนตอนหนึ่งที่รัสเซลล์เห็นว่า ในปรัชญาการเมืองนั้นควรคำนึงถึงความปรารถนาส่วนใหญ่เป็นหลัก ซึ่งนับได้ว่าเป็นหลักตัดสินความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าว

"มนุษย์มีความปรารถนาสิ่งต่าง ๆ ทุกชนิด และตัวความปรารถนาเอง ถ้าจะพิจารณาที่ละอันก็จะอยู่ในระดับเดียวกัน นั่นคือ ไม่มีเหตุผลที่จะชอบความปรารถนาของคนหนึ่งมากกว่าอีกคนหนึ่ง แต่เมื่อเราพิจารณาความปรารถนาได้ ความปรารถนาเป็นกลุ่ม ๆ ไม่ใช่ความปรารถนาเดี่ยวโดด ๆ จะมีความแตกต่าง คือในบางครั้งความปรารถนาทั้งหมดในกลุ่มนั้นเป็นที่พอใจ แต่ในกรณีอื่น ๆ ความปรารถนาบางอย่างในกลุ่มไม่เข้ากับความปรารถนาอื่น ๆ ในกลุ่มนั้น" ^๑

ฉะนั้นจากข้อความนี้ก็พอที่จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของรัสเซลล์นั้นเน้นสังคมเป็นส่วนใหญ่ คือ ถือเอาความปรารถนาที่เป็นที่พอใจของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก เป็นมาตรฐานที่แน่นอนตายตัวในการวัดความต้องการของสังคมสำหรับในความคิดช่วงอารมณนิยม รัสเซลล์ได้แยกจริยศาสตร์ออกจากปรัชญาที่ถือว่าหน้าที่ของปรัชญาเป็นการแสวงหาความรู้ ส่วนจริยศาสตร์เป็นเพียงเรื่องของความรู้สึกเท่านั้น และไม่มีภูมิพิศ เขาถึงกับลงมติขับไล่จริยศาสตร์ออกจากปรัชญาว่า

¹ Ibid. p. 241.

"Men desire all sorts of things, and in themselves all desires, taken singly, are on a level, i.e., there is no reason to prefer the satisfaction of another. But when we consider not a single desire but a group of desires, there is this difference, that sometimes all the desires in a group can be satisfied, whereas in other cases the satisfaction of some of the desires in the group is incompatible with that of others."

"เมื่อถูกขับไล่ออกจากศาสตร์เฉพาะต่าง ๆ แล้ว ความเชื่อที่ว่าความคิดเกี่ยวกับดีและชั่ว เป็นกฎเกณฑ์สำคัญที่จะเข้าใจโลกก็หลบภัยมาอยู่ในปรัชญา แต่ถาปรัชญาไม่ต้องการ เป็นเพียงกลุ่มของความฝันที่น่าอภิรมย์ ความเชื่อเช่นนี้ต้องขจัดออกไปแม้จากแหล่งหลบภัยแห่งสุดท้ายนี้ด้วย" ^๑

ข้อความตอนนี้บ่งชี้ว่า ความรู้เกี่ยวกับจริยศาสตร์เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ อุดมคติทางจริยธรรมไม่สามารถรู้ได้ด้วยวิธีการแสวงหาความรู้ใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะวาระวิเศษได้แยกความรู้และคุณค่าออกจากกันอย่างสิ้นเชิง อารมณ์นิยมของวิเศษดำเนินต่อไปจนถึงกระทั่งปี ๑๙๔๔ ซึ่งลักษณะความคิดการเมืองกับจริยศาสตร์ ในช่วงนี้ก็จะเห็นว่าสัมพันธ์กัน เพราะวิเศษเห็นว่า *การเมืองนั้นก็เป็นเรื่องของแรงกระตุ้น ระบบการเมืองที่ดีที่สุดต้องพยายามสร้างสังคม ที่มีแรงกระตุ้นในทางสร้างสรรค์ให้มากที่สุด

1

Bertrand Russell, Our Knowledge of the External World (New York : New American Library, 1960) p. 30.

"Driven from the particular sciences, the belief that notions of good and evil must afford a key to the understanding of the world has sought a refuge in philosophy. But even from this last refuge, if philosophy is not to remain a set of pleasing dreams, this belief must be driven."

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัสเซลได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้และจากคำตอบของเขาแสดงให้เห็นว่า ใม่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดทางจริยศาสตร์ของรัสเซลอีกครั้งหนึ่ง และเขาได้ละทิ้งความคิดแบบอรรถนิยมแล้ว โดยได้ตอบว่า

"ข้าพเจ้าทนไม่ไหวที่จะถือเอาว่า เมื่อข้าพเจ้ากล่าวว่า "ความโหดร้ายเป็นสิ่งที่ไม่ดี" ข้าพเจ้าเพียงแต่กล่าวว่า "ข้าพเจ้าไม่ชอบความโหดร้าย" หรือกล่าวอื่นที่มีลักษณะอัตนัยพอ ๆ กัน สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการพูดถึงคือในจริยศาสตร์นี้มีอะไรบางอย่างหรือไม่ หลังจากการวิเคราะห์จนถึงที่สุดแล้ว ใม่เป็นอัตนัย"

ฉะนั้นจากการตอบปัญหานี้ ก็แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า รัสเซลเปลี่ยนความคิดจริยศาสตร์จากแนวอรรถนิยมมาเป็นธรรมชาตินิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานเขียนตั้งแต่ ๑๙๔๕ เป็นต้นมาทางการเมืองอย่างชัดเจน เช่น Human Society in Ethics and Politics. Authority and the Individual (๑๙๔๘) New Hopes for a Changing World(๑๙๕๒) Common Sense and Nuclear Warfare (๑๙๕๘) Unarmed Victory (๑๙๖๓)

¹ Ibid.

"I, for one, find intolerable to suppose that when I say, "Cruelty is bad" I am merely saying, "I dislike cruelty," or something equally subjective. What I want to discuss is whether there is anything in ethics that is not, in the last analysis, subjective."

ความสัมพันธ์ระหว่างจริยศาสตร์กับการเมือง ในช่วงตั้งแต่
๑๙๔๔ - ปีที่รัสเซียถึงแก่กรรม

หลังจากปี ๑๙๔๔ รัสเซียได้เปลี่ยนแปลงความคิดทางจริยศาสตร์ของเขาอีกครั้งหนึ่ง ผลงานในช่วงนี้คือ หนังสือ Human Society in Ethics and Politics (๑๙๔๕) นั้นจะเป็นคำตอบอย่างที่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงทฤษฎีจริยศาสตร์ของรัสเซียอีกครั้งหรือไม่ ในหนังสือเล่มนี้ บทที่ รัสเซียได้ตั้งปัญหาที่ว่า

"ถ้าเรากล่าวว่า "ความโหดร้ายเป็นสิ่งที่ผิด" หรือ "คุณควรรักเพื่อนบ้านเหมือนกับตัวเอง" ดังกล่าว เช่นนี้เป็นเพียงกล่าวถึงสิ่งที่เป็นความจริงหรือความเท็จที่ไม่มีตัวตนหรือเราเพียงแต่แสดงความชอบของเราเท่านั้นหรือ ถ้าเรากล่าวว่า "ความสุขเป็นสิ่งที่ดีและความเจ็บปวดเป็นสิ่งที่เลวเรากำลังกล่าวข้อความหรือเราเพียงแต่แสดงอารมณ์ ซึ่งจะเป็นการแสดงที่ถูกต้องยิ่งขึ้นหากรูปไวยากรณ์ที่แตกต่างออกไป คือกล่าวว่า "ไชโยความสุขและไปให้หมดความไม่สบายใจทั้งหลาย" * เมื่อมนุษย์ถกเถียงหรือทำสงครามควยเหตุทางการเมือง หมายความว่าฝ่ายหนึ่งถูกต้องมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง หรือว่าเป็นเพียงการประลองกำลังเท่านั้น จะหมายความว่าอย่างไร ถ้ากล่าวว่าโลกที่มนุษย์อยู่แล้วมีความสุขดีกว่าที่มนุษย์อยู่แล้วมีความสุข" *

1

Bertrand Russell, Human Society in Ethics and Politics (New York : Mentor Books, 1962), p. 90.

"If we say, "Cruelty is wrong", or "You ought to love your neighbor as yourself," are we saying something which has impersonal truth or falsehood, are we merely expressing our own preferences? If we say "Pleasure is good and pain is bad," are we making a statement, or are we merely expressing an emotion which would be more correct by expressed in different grammatical form, say, "Hurrah for pleasure, and away all care" When men dispute or go to war about a political issue, is there any sense in which one side is more in the right than the other, or is there merely a trail of strength? What is meant, if anything, by saying that a world in which human beings are happy is better than one which they are unhappy?"

การเปลี่ยนแปลงทฤษฎีจริยศาสตร์นั้นได้เริ่มตั้งแต่ปี ๑๙๔๕ เป็นต้นมา และมีความตั้งใจเดิมที่จะรวมเอาทฤษฎีธรรมชาตินิยมไว้ หนังสือ Human Knowledge (๑๙๔๘) แต่เขาไม่ได้ยกเหตุผลอธิบายการเปลี่ยนแปลงมาเป็นธรรมชาตินิยมจนกระทั่งถึงปี ๑๙๕๔ เหตุที่ล่าช้านั้นมีลักษณะของ รัสเชล ชื่อ Hiram J. McLendon ซึ่งเป็นผู้ที่รัสเชลได้ส่งต้นฉบับตัวเขียน เรื่อง Human Knowledge Human Society in Ethics and Politics และบทความเรื่อง Probability ไปให้ ได้เสนอแนะสิ่งที่แย้งกับความตั้งใจเดิมของรัสเชล ดังนั้นเขาจึงได้พิมพ์บทความเรื่อง Probability เป็นส่วนหนึ่งในหนังสือ Human Knowledge และพิมพ์หนังสือ Human Society ต่อมาโดยแยกเป็นอีกเล่มหนึ่งต่างหาก เดิมรัสเชลมีความต้องการทำให้ Human Knowledge เป็น magnum opus (masterpiece) แต่ยอมจำนนต่อข้อเสนอแนะของ คังกลาวแล้ว

สำหรับจริยศาสตร์กับการเมือง รัสเชลได้แสดงทัศนะให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามาตรฐานการตัดสินจริยธรรม และการเมืองต้องมีรากฐานอยู่ที่ ประโยชน์ หรือสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่ต้องการ อะไรที่ขัดกับหลักนี้ก็ใช้ไม่ได้ หลักการประชาธิปไตยแสดงให้เห็นความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งจะพิสูจน์ได้จากข้อมูลที่เกิดขึ้นในสังคมว่า การกระทำเหล่านั้นมีประโยชน์ต่อคนและคนในชุมชนยอมรับหรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย